

Fråga REMM – detta diskuterades 2023

Noterat från Fråga REMM 8 december 2023

Om klimatramverk för högskolor:

- Fråga ställdes angående klimatramverk för högskolor som många högskolor anslutit sig till med många fokusområden. Se vidare här: [Klimatramverket för universitet och högskolor \(kth.se\)](#)

Om att använda Teams:

- Frågor om möjligheten att stänga ned funktioner i Teams som går upp i molnet.
- Lösningar som diskuterades var att ta bort molnlagring, använda SharePoint Online för delning av dokument och att spärra att filer hamnar i molnet.
- En annan lösning kan vara att skapa behörighetsgrupper för webinarier.
- Önskemål lyftes om tydligare riktlinjer från exempelvis DIGG för att undvika att alla myndigheter hittar på egna lösningar.
- Flera myndigheter använder Teams sparsamt när det gäller känslig information.
- Skype används när myndighetskänslig information hanteras, dokument sparas i diariet och på samarbetsytor i SharePoint.
- REMMs teknikenkät visar att Teams används mest av myndigheterna följt av Skype och Zoom, se vidare på remm.se: [Uppföljning - Remm](#)

Om årlig rapportering till Naturvårdsverket:

- Frågor ställdes om den årliga rapporteringen till Naturvårdsverket.
- Grundfrågorna är desamma men verktyget är nytt och det är viktigt att ha rätt e-postadress inlagd för att kunna få kod för inloggning.
- Färre frivilliga frågor i kommande rapportering och frågan om antal resor är flyttad till delen som handlar om utsläpp.
- Fråga ställdes om att det inte går att se korrelation mellan fler digitala möten och minskat antal resor och att det blir mer omfattande att samla in uppgifter.
- Hittills har det varit möjligt att sortera ut möten mellan två personer men vissa myndigheter har inte verktyg för att göra detta utan får en samlad Zoom-statistik där även enskilda samtal ingår.
- Naturvårdsverket undersöker saken.

Om önskemål kring innehåll för kommande webinarier:

- Digitala mötesverktyg och användning av Teams.
- Kreativa digitala möten och utveckling av nya digitala arbetssätt.
- Förändring i möteskultur och digital arbetsmiljö – hur möts vi, vad är det vi blir stressade av osv?
- Arrangera webinarier för vissa målgrupper, exempelvis för de som ofta håller i möten, ta hjälp av retorikkonsulter kring hur man använder kroppsspråk i digitala möten exempelvis.

REMM – resfria/digitala möten i myndigheter

- HaV anlidade Kristina Spegel, psykolog och organisationskonsult på Falck (f.d. Previa) som gästföreläsare som pratade om att inte glömma bort människan i möten. Kanske kan anlitas av REMM vid något kommande webinarium?

Noterat från Fråga REMM 10 november 2023

Om koldioxidbudget:

- Nils Lindh från Högskolan i Borås berättade om planerna på att begränsa koldioxidutsläpp från flygande med hjälp av en koldioxidbudget.
- Resandet står för 90 % av koldioxidutsläppen från lärosätet (då räknas inte byggnader eller konsumtion med).
- Man har som målsättning att minska koldioxidutsläppen med 7 % per år fram till 2030 för att då ha minskat dem men 50 % jämfört med år 2019.
- Högskolan tänker låta de olika fakulteterna (eller akademierna som de kallas här) bestämma hur budgeten ska fördelas.
- Generella riktlinjer kommer att utvecklas.
- Högskolan plockar ut detaljerad statistik från Agencia om sina resor, något som ingår i deras avtal men som man måste be speciellt om.
- Se bilder från presentationen här: [Arbetet med Budget för Koldioxid från Tjänsteresor](#).

Om mötesverktyg och möteskultur:

- HaV ska börja köra Jitsi Meet som mötesklient.
- Man har även engagerat en organisations-psykolog för att se över möteskulturen.
- En förfrågan om att ta upp digitala utbildningsverktyg och metoder vid hybridundervisning.

Noterat från Fråga REMM 6 oktober 2023

Reflektioner från Naturvårdsverkets konferens, och Temamöte om långväga resor:

- Beslutstrappan bra - före val av eventuell resa eller ej.
- Intressant med vad är en måste-, kontra en önskeresa.
- Tips på kurser om etik och moral efterlystes.
- Bra att man diskuterar dilemman och lyfta olika synsätt. Tips se [Dilemmaövningar \(forvaltningskultur.se\)](#)
- Kan man lyfta fram problematiken på ett skämtsamt sätt?
- Det skulle vara bra med stöd, frågebatterier till chefer.
- Hur kategoriserar man möten? Om man t.ex. befinner sig på hotell.
- Fortsatt stöd från REMM önskas.
- Presentation av studie ohövligt beteende kan man finna
- här: [Filippa-Eriksson-pres-REMM-webbinarium-2023-06-13.pdf](#)

Om 3D-möten, samverkan, test:

- Känns för långt fram för många.
- En del är nyfikna och vill testa.

REMM – resfria/digitala möten i myndigheter

- [Här](#) kan man se Mark Zuckerberg i en första Metaversum intervju:
- De som är intresserad av att testa 3D - maila till: peter.arnfalk@remm.se

Om GD-samverkan, stöd:

- Vissa ledningsgrupper är engagerade i digitala möten, andra inte.
- Jättebra med REMMs GD-brev, borde återkomma varje år.
- REMM får gärna stötta upp ledningsgrupperna ännu mer.

Om goda exempel:

- REMM påminner om att skicka in goda exempel till: remm@trafikverket.se
- Sida har ställt fråga till Sidas digitaliseringsprogram om de kan berätta om ett test av en digital tjänsteresa de gjort.

Om övrigt:

- Det var dåligt ljud och bild på Microsoft Teamsdagen, ingen som kollade chattarna – märkligt.
- Smart Composition använder sig utav AI-teknik för att tolka en bild och ge övriga mötesdeltagare en bättre upplevelse. Denna typ av teknik kommer vi att få se mer av framöver. Se klipp på Youtube [här](#).

Noterat från Fråga REMM 15 september 2023

Om mätning och uppföljning:

- Funderingar hur andra gör gällande mätning och uppföljning.
- Flera väntar på den kommande uppdaterade MRVU.

Om restrender:

- Hos några har resandet ökat mycket efter pandemin, exempelvis för att det är trevligt att träffas.
- Hos andra är det inte alls tillbaka på samma nivå som före pandemin.
- Att resandet minskar beror bl.a. på att man blivit bättre på att använda digitala mötesverktyg och kanske även upptäckt att det kan vara skönt att slippa resa samt att det är effektivt att delta digitalt på vissa möten.
- Ledningen på ett universitet har uttalat att man bör träffas för att det är mer sannolikt att bli citerad om man träffas fysiskt på en konferens.
- Resor som behöver göras får inte vara en begränsande faktor.

Om mötesverktyg:

- Dåliga verktyg är en bidragande faktor som gör det svårt för externa att delta i digitala möten.
- Ulf tipsade om eSam lista över godkända system som finns [här](#).
- Många frågor från anställda när något mer användarvänligt kan användas för att underlätta deras digitala mötesliv.
- Mycket arbete med informationsklassning, det kommer hela tiden nya frågor och svårt att landa i beslut.

REMM – resfria/digitala möten i myndigheter

- Det kan vara dags att se hur frågan har förflyttats den senaste tiden genom att REMM tar detta vidare i arbetsgruppen och försöker ge ett svar på hur situationen ser ut. Möjligen genom att arrangera ett webinarium i ämnet.
- Det saknas bra samarbetsytor vid gemensamma projekt mellan myndigheter och/eller externa aktörer.

Om mål för minskade utsläpp:

- Fråga om mål för minskade utsläpp och önskemål att veta mer om andra myndigheters mål och motiveringar för tjänsteresor.
- Mål för minskning kan innebära målkonflikter kopplat till verksamheten.
- Detta är något för REMM att lyfta med arbetsgruppen och återkomma till genom exempelvis ett webinarium.

Om lokaler och digital mötesutrustning:

- Fråga ställdes om headset, anställda inte nöjda med hur de fungerar, in-ear eller on-ear, olika individer har olika preferenser.
- Vissa vill ha trådlöst, andra inte. Många olika aspekter att ta hänsyn till och det är även svårt med leveranser och lång väntetid.
- Brist på mötesrum en annan faktor och man måste sitta i kontorslandskapet och prata, vilket innebär skav mellan kollegor som stör varandra.
- En myndighet har installerat små telefonhytter, en annan har byggt om kontorslandskapet och ökat antalet smårum från 12 till 54 som funkar både för digitala möten och för att kunna arbeta ostört.
- En myndighet jobbar med clean desk i egna rum som kan användas när de är lediga.
- En myndighet har en blandning av aktivitetsbaserade arbetsytor, öppna ytor, tysta rum och konferensrum för 4, 6 och fler personer.
- Svårt att minska och anpassa ytor eftersom beläggningen ser olika ut från dag till dag.

Om övrigt, tips på länkar och webinarier

- REMM tipsade om ett kommande temamöte om långväga resor den 27 september som är ett uppföljande temamöte efter det första som arrangerades före sommaren.
- Inbjudan till webinarium den 20 september: Från 2D till 3D?

Noterat från Fråga REMM 25 augusti 2023

Om koldioxidbudget:

- Frågor ställdes om någon myndighet fördelat ut koldioxidbudget. Önskemål kom fram för att veta mer om detta.
- Exempel på undersökning kring resor till och från arbetet efterfrågades, hur många dagar i veckan, hur långa är resorna, vilket är det primära färdmedlet och vad skulle kunna underlätta för ett ökat resande med gång/cykel eller kollektivt resande.
- En myndighet rapporterar om att resebyrån mäter på ett sätt som är missvisande genom att de visar lägre utsläpp. Trots det använder resebyrån ett etablerat system för mätning som många resebyråer använder sig av. Bra att ha i åtanke inför ny upphandling av resebyrå.

REMM – resfria/digitala möten i myndigheter

Om flygresor:

- En myndighet får koldioxiddata från flygresor på individnivå.
- En myndighet uppger att flyg ska undvikas i tjänsten men att resor i första klass får väljas vid längre resor.
- Fråga ställdes om hur längre resor definieras - en myndighet definierar flygresor över 50 mil
- Intressant att se data på personnivå - 20 procent av de som flyger på en myndighet står för 80 procent av utsläppen. Riktade åtgärder behövs för de som reser så mycket för att få en effekt på det totala resandet.
- Bra att identifiera vilka som flyger mycket för att kunna kommunicera alternativ med dem.
- Svårt att begränsa flygresor för myndigheter där medarbetare har många internationella uppdrag. Det blir målkonflikter.
- En myndighet nämner direktflyg som ett sätt att minska utsläppen genom att undvika mellanlandningar.

Om tjänsteresor i allmänhet:

- "Måste-resor", "bör-resor" och "vill-resor" diskuterades och att en myndighet börjat med att minska "vill-resorna" och sen möjligtvis börja se över "bör-resorna".
- En myndighet försöker få in tanken om nödvändiga resor vilket kan kombineras med hur man prioriterar budget, pengar och utsläpp.
- En myndighet jobbar med att alltid fundera ett extra varv kring vilka som verkligen behöver resa och för det finns en stor förståelse.
- Att resa behövs för att få verksamheten att funka nämndes också.

Om distansarbete:

- En synpunkt kom fram gällande distansarbete och att det måste bidra till minskning av koldioxid. Hur mäts det idag?
- En myndighet tittade på detta för ett par år sedan och utgick då ifrån att alla medarbetare åkte till jobbet fem dagar i veckan. Beräknat på alla medarbetare innebär det fyra varv runt jorden.

Om målsättning och uppföljning:

- Fråga kom upp om mål behöver justeras om antalet medarbetare förändras eller om mål satts utifrån koldioxid/medarbetare.
- En myndighet poängterade att det fluktuerar med antal medarbetare och beror på vilka som anställs. Det är ett trubbigt mål som ändå redovisas till Naturvårdsverket.
- Få myndigheter har satt upp kvantifierade koldioxidmål, enligt Naturvårdsverkets rapport Miljöledning i staten.

Om kommande Fråga REMM:

- Önskemål lyftes att bjuda in Naturvårdsverket till nästa Fråga REMM för att svara på frågor om koldioxidmätningar och beräkningar. Om det uppstår frågor bland mindre myndigheter/kommuner så kan det vara bra att diskutera frågorna med Naturvårdsverket eftersom de antagligen kan svara på svåra frågor.

Noterat från Fråga REMM 9 juni 2023

Om allmänna funderingar:

- Diskussion kring Schrems II och hur långt man har kommit i processen med att synka europeisk och amerikansk lagstiftning kring molnlösningars persondatahantering.
- Utvecklingen av europeisk molnlösning är på gång, vad innebär detta och hur långt har man kommit?
- REMM berättade om arbetet med att flytta från Basecamp till ny plattform.
- Resonemang om hur vi kommunicerar med medborgare genom e-post, sms, Kivra etc.

Om digital tillgänglighet, och vissa svårigheter med det:

- PTS är specialister och DIGG äger frågan.
- Konferenser på YouTube måste textas och kan bara vara publicerade en månad.
- Allt textas inte eftersom det är dyrt och autotextning fungerar dåligt.
- Knepigt att möta lagkraven för många olika IT-lösningar, då varje system inte kan lösa ut det.
- Enhet för kommunikation kan stötta.
- Trafikverket testar parallella system med särskild/ökad tillgänglighet.
- Vissa använder Sunets Zoom transkriberingstjänst, men detta fungerar inte till hundra procent.
- Det kanske blir bättre med tiden, med AI?
- En myndighet har ett nytt intranät med klarspråk, utan bilagor och bilder. Detta är ett bra ämne för temamöte/workshop i höst.
- Påverkan från AI hos Sida, plus och minus. Internt seminarium.
- Kurs hos Linköpings universitet: [En gratis online-kurs om grunderna i artificiell intelligens \(elementsofai.se\)](https://www.elementsofai.se/)

Om temamöten:

- Nytt planerat temamöte om långväga resor, preliminärt planerat till slutet av september eller början av oktober.

Om samtal med myndigheter:

- REMM planerar att testa en ny metod i höst för samtal med myndigheter genom att samtala med 3–5 myndigheter åt gången i stället för årliga enskilda samtal.
- Detta gillas av flera, vilket kan ge möjlighet till långsiktigt samarbete i mindre nätverk.

Om MRVU:

- Nya MRVU på gång, lanseras i höst.
- Blir uppdelat på tre olika områden: 1) resor i tjänsten, 2) möteskultur och 3) mötesteknik.

Noterat från Fråga REMM 5 maj 2023

Om lokaler:

- Nya lokaler, som byggts utifrån projektering pre-corona, är inte så bra anpassade till dagens behov.
- Innan pandemin byggde en myndighet om till öppna landskap med små och stora mötesrum. Efter pandemin behövs fler små mötesrum, för en till två personer. Ordnat små kuber. Komprimerat. Teknik i alla rum. Har hjälpt. En pågående process. Men svårt få till bra teknik för hybridmöten.
- Exempel på att man anpassar matsal att kunna användas för större hybridmöten, med mikrofoner i taket och liknande.
- Följs riktlinjer för distansarbete upp? Flera upplever att andelen distansarbete ofta överskrider vad som står i avtal.
- En myndighet anger att man mäter beläggning i vissa utrymmen, hur många som sitter på sin arbetsplats. Resultatet är ganska låga siffror. En myndighet mäter beläggning på mötesrum, men inte på arbetsplatser.
- Nyttjandegraden anges vara låg på flera arbetsplatser. "Ganska tomt på kontoret."
- Är det för att det är en aktivitetsbaserad arbetsplats med öppna landskap som gör att man inte vill komma till arbetsplatsen?
- Kan delade lokaler vara en lösning?
- En myndighet upplever problem med att kontor som kan/ska delas blir för personligt anpassade och röriga. Eftersträvar mer rena rum och skrivbord. Blir lättare att dela.
- En myndighet har det tvärt om och bygger nu nya kontor. Har mkt restriktivt distansavtal. Bara en dag per vecka och inte måndag eller fredag. Men en fråga som debatteras. Enkät visar att personalen trivs att jobba på distans, och produktionen har ökat vid distansarbete.
- Behov/intresse för distansarbete kan variera, även mellan olika avdelningar på samma myndighet. Strategisk lokalförsörjningsplan ett verktyg för att planera.
- Individens behov av att träffas argument för att vara på kontoret. Men s k kaffemötesdiskussioner händer inte om man inte styr upp det, enligt forskare som talat vid REMM-webbinarier (Lena Lid Falkman).
- Distansarbete har visat sig öka produktiviteten. Men hur påverkas stressen och arbetsbelastningen över tid? Är det lugnare att sitta hemma eller blir det mer att göra?

Om REMM-webbinarium om virtuell verklighet (VR), förstärkt verklighet (AR) etc:

- Ett REMM-webbinarium på temat framtida sätt att förstärka närvaron i det digitala mötet planeras till den 20 september (prel).
- SIDA har startat ett samarbete om resfria tjänsteresor, som kanske kan vara ett inspel.
- Är Metaverse visionen? Kanske, det är sådant som ska diskuteras, och kanske vad Metaverse är.
- Inspel om detta tas gärna emot, skicka till ulf.pilerot@trafikverket.se

Om REMM-webbinarium den 13 juni om ohövligt beteende i digitala möten:

- Genomförs 13 jun, inbjudan skickas ut inom kort.

REMM – resfria/digitala möten i myndigheter

- Kommer det att spelas in? Vet, ej ska undersökas. Problem med resurser för tillgänglighetsanpassning. Ev. för intern visning.

Om tema-möte kring långresor

- Planeras till slutet av maj, inbjudan kommer
- SIDAs samarbete om resfria tjänsteresor, som nämndes ovan, passar även in här.

Om övrigt, tips på länkar:

- [Home - Quickchannel](#)
- [Carbon Footprint Calculator | Carbon Compute](#)

Noterat från Fråga REMM 14 april 2023

Om det nya normalläget:

- Fråga kom upp om någon myndighet genomfört enkätundersökning efter nya normalläget? Hör av er till remm@trafikverket.se i så fall. REMM håller på och uppdaterar sin MRVU (mötes- och resvanekartläggning).
- Ny trend på en högskola (universitet) är att man numera har digitala institutionsmöten via Zoom eftersom fler deltar.
- Ledningen på ett U&H fick ändra sig när man ville att alla skulle återgå till kontoret efter pandemin.
- Viktigt att vara en attraktiv arbetsplats och arbetsgivare, genom att erbjuda digitala möten.
- Nyrekryterade vill inte ha erbjudet jobb om de inte får möjlighet att arbeta på distans (intressant med påverkan utifrån).
- En myndighet har målet att på tre års sikt ha hela Sverige som rekryteringsbas.
- Digitala lösningar har medfört att personer i ledningsgruppen hos en myndighet inte behöver vara placerade i Stockholm längre.
- Alla föredragningar hos en myndighet är digitala, vilket upplevs vara mycket smidigare.
- Deltagande på konferenser var låga ett tag efter pandemin men har ökat igen. Intresse finns att ses fysiskt eftersom nätverkande ökar möjligheterna för forskare att bli citerade och publicerade i artiklar.
- Mål som är nödvändiga för verksamheten är viktigast, inte mål för resandet i sig.
- En myndighet är intresserad av att ta fram en koldioxidbudget och nyckeltal som speglar koldioxidutsläppen från studenter (vad kostar det att producera en student).

Om anställdas resor till och från jobbet:

- Svårt att styra upp medarbetarnas val av färdssätt till arbetet, åtminstone i mindre städer med glesare kollektivtrafik och större behov av bil.
- Ligger kontoren centralt är det lättare för anställda att ta tåget till arbetet.
- Inte bara arbetsgivarens ansvar att påverka arbetsresorna utan även kommunens där man bor och verkar.
- I en kommun uppmuntras cykling genom att försvåra bilåkandet, vilket inte är rätt väg att gå.

REMM – resfria/digitala möten i myndigheter

- Svårt för studenter som reser över länsgränser med exempelvis höga kostnader för kollektivtrafikkort.
- Många samåker från centralorter.

Om hur/om andra myndigheter jobbar med 10-stegsmetoden:

- En synpunkt är att begreppet 10-stegsmetoden är missvisande. De olika stegen är beroende av varandra och man kan vilseledas av att först ta steg 1 och sen 2 osv.
- Stegen i 10-stegsmetoden är bra men man behöver jobba med fler parallellt.
- En myndighet har en intern REMM-grupp med olika professioner som har tagit fram en handlingsplan med 10-stegsmetoden som grund.
- Tekniken utgör en begränsning när det är Skype som gäller. Vissa möten går bra att hålla över Skype, andra inte.
- En myndighet efterlyste ett helhetsgrepp från sin ledning för att utse några som är mötesspecialister.
- I en myndighet har man inom alla verksamhetsområden tagit ställning till vilka möte som ska vara digitala.
- Ett U&H har försökt börja med övergripande mötesriktlinjer för hela arbetsplatsen, men det fick inte så bra respons. I stället har en mötesriktlinje på avdelningsnivå tagits fram, liksom ett utkast till mötesriktlinjer där man säkert kommer titta på 10-stegsmetoden.
- Har inte jobbat systematiskt med 10-stegsmetoden men är intresserad av att jobba med möteskultur.
- En myndighet har börjat med att korta ned mötena med 10 minuter, en timmes möte blir 50 minuter osv. Vissa tycker det är bra, andra inte, men överlag bra med luft mellan möten.
- Beslut om möteskultur måste tas på en hög nivå i organisationen för att få ett stort genomslag.
- Ett tips är att ta del av mötesväljaren lathundar för digitala möten och hybridmöten på hemsidan [REMM för bättre digitala möten i svenska myndigheter](#).

Om bakgrunder för digitala möten så att de ser likadana ut layoutmässigt oberoende av plats:

- Ett U&H har ett par bakgrunder att välja mellan.
- Ett U&H upplever att bakgrunder tar så mycket kraft och inverkar på ljud och bild.
- Bra att ha förinställda namn på organisationen åtminstone för de som har långa namn.

Om övriga frågor:

- GD-mötet den 18 nov 2022 var så lyckat det kunde bli.
- REMM har en lista över vad vi ska fånga upp efter mötet för att underlätta det fortsatta arbetet. Önskemål om att frågan om digitala möten skulle kunna komma lite mer uppifrån så det blir lättare att driva. Svårt i en stor organisation att veta vem som äger vissa frågor.

Noterat från Fråga REMM 10 mars 2023

Om mätning och uppföljning:

- En högskola berättar att man är tillbaka på samma resenivå som 2019.
- Viktigt att vi mäter på samma sätt, så vi kan jämföra.
- Man efterfrågar mer stöd om hur IT-avdelning kan ta fram statistik. Har använt REMMs underlag, men kört fast.
- Tips att använda Naturvårdsverkets Excel-fil, för att fylla i klimatbelastningar. Finns på samma ställe kan man hitta tidigare års statistik från alla myndigheter. Länk till DiVa där alla siffror finns: [Miljöledning i staten 2021 : redovisade uppgifter från statliga myndigheter \(diva-portal.org\)](https://diva.portal.org)
- Förra årets rapport Miljöledning i staten (med statistik från 2021) finns här: [Miljöledning i staten 2021 \(naturvardsverket.se\)](https://naturvardsverket.se)
- Man kan också titta på andra myndigheters årsredovisningar.
- Det finns andra maskiner än bilar på många myndigheter och antal anställda varierar. Därför vore måttet för CO2 heller vara gram/km.
- Det kommer EU-krav på energieffektivisering av lokaler.
- En myndighet har realtidsrapportering för resor. Är ett verktyg för planering av verksamheten. Vill ha realtidsdata för utsläpp också. Hur kvalitets säkra och sammanställa? Bygger mycket på data från resebyrån.
- Flygresorna får stort genomslag. Man är beroende av hur resebyrån mäter, vilket kan ändras över tid. Svårt att se trender.
- Man önskar att REMM startar TEMA-arbete kring hur att samla och presentera statistik.
- Även bra med TEMA-arbete kring långväga resor.

Om övriga frågor:

- En av flera fördelar med REMM är att man kommer i kontakt med forskningsprojekt, t.ex. om beteenden vid digitala möten, som nu pågår.
- Intresse för digitala möten i 3D? Kanske, men man har nog problem med att få det att funka bra i 2D, så helst mest fokus på det.
- REMM har ett webinarium "Att arbeta enligt REMM-metoden" (som kanske borde kallats "Att delta i REMM-samverkan"), som genomförs för andra gången den 22 mars. Kolla inbjudan i Basecamp-kalendern.

Noterat från Fråga REMM 3 februari 2023

Om årets rapportering till Naturvårdsverket och uppföljning:

- Naturvårdsverket kommer att ha en tillfrågestund den 8 februari (inbjudan till denna har skickat ut till kontaktpersoner för miljöledning i staten vid respektive myndighet). Man kan även ställa frågor via mail till: miljoledning@naturvardsverket.se
- Angående hur regleringsbrevens ska redovisas till myndigheternas departement svarar Naturvårdsverket: *"Hur myndigheterna ska redovisa uppdraget stämmer de lämpligen av med departementet, vi har ingen åsikt om det. De har även internt hos sig kunskap om hur regeringsuppdrag redovisas."*
- Fler myndigheters digitala möten har ökat kraftigt – intressant att se var vi kommer

REMM – resfria/digitala möten i myndigheter

att landa nu efter pandemin. Vi på REMM är tacksam om ni rapporterar in era siffror i den frivilliga delen av Naturvårdsverkets redovisning. Har ni inte exakta siffror, gör en uppskattning och beskriv hur resonerat. Här på REMM.se finner ni tips för redovisning av digitala möten: [Uppföljning - Remm](#)

- Fråga angående hur mkt mer energi som kameran drar om man har på den under digitala möten. Att stänga av sin kamera sparar energi då bild kräver väsentligt mycket mer energi för nätverksöverföring jämfört med bara ljud. [How Much Data Does a Zoom Meeting Use | Reviews.org](#). Men frågan är lite komplex och svaret är beroende på många olika parametrar som påverkar mötets energiåtgång. Generell kan man dock säga att om ett digitalt möte ersätter en resa är det så gott som alltid att föredra ur miljösynpunkt såväl med som utan kamera. Det finns ett antal studier som påvisar detta, här är en av de senaste från Stockholms universitet: [Digitala möten minskar klimatavtrycket upp till tusen gånger - Institutionen för mediastudier \(su.se\)](#)
- Ett nytt verktyg för redovisning av beräkning av koldioxid från tjänsteresor diskuterades. Göteborgs Universitet följer upp sin CO2-budget med hjälp av Carbon Intelligence System, som utvecklas av SVALNA. Se: [Beräkna din klimatpåverkan | Svalna](#)

Om lokaler:

- En del myndigheter har börjat samlokalisera sig med andra myndigheter, bland andra Specialpedagogiska skolmyndigheten och Skogsstyrelsen. Här vore det intressant att höra om fler har gjort detta också eller om ni har i uppdrag att dela lokaler framöver. Hör då av er till oss på info@remm.se

Om beteende:

- Lunds universitet vill gärna ha deltagare i enkät angående ohövligt beteende i möten vid digitala möten.

Om Fråga REMM

- Ni behöver ni inte svara på inbjudningar till Fråga REMM, utan det är bara hänga med på mötet, hela tiden eller delar av tiden. Ni kan även maila in ev. frågor i förväg, även om ni inte kan delta.

Noterat från Fråga REMM 13 januari 2023

Om regleringsbrev 2023, där det inte står något om förra årets uppdrag – vad gäller?

- Självklart ska uppdraget fortsätta även framåt. Nu gäller det att se till att arbetet blir systematiskt, integreras i verksamheten, mål tas fram och följs upp.
- REMM/Trafikverket kommer att fortsätta stötta i arbetet som tidigare.
- Målen med minskade koldioxidutsläpp för tjänsteresor som är satta till 2025, kommer Naturvårdsverket gissningsvis fortsätta att följa upp tom år 2026. Vi återkommer ang. detta.
- Ny intressant punkt i regleringsbrevet för 2023 är arbete med informationssäkerhet som många myndigheter verkar ha fått i uppdrag.
- Här kan ni hitta era regleringsbrev: [Sök regleringsbrev \(esv.se\)](#)

Om rapporteringen av uppdraget i 2022 års regleringsbrev till Naturvårdsverket:

- Naturvårdsverkets önskan att få in så korta och koncisa svar som möjligt.

Om stöd för redovisning generellt:

- REMM har tagit fram ett underlag för redovisning som har skickats ut till REMMs kontaktpersoner. Underlaget kan användas för rapportering till myndighetens ledningsgrupp och till årsredovisningen, för redovisning till Naturvårdsverket av miljöledningsarbetet (Miljöledning i Staten), och regeringsuppdraget om att minska utsläpp från tjänsteresor. Texten i underlaget ska ses som ett förslag som ni kan justera, komplettera/korta ner och anpassa fritt efter era egna förutsättningar. Texten MYNDIGHETEN byts ut mot namnet på er egen myndighet. Använd så mkt eller så lite av materialet som ni vill. Det är helt frivilligt att använda detta. OBS! Detta underlag ska inte skickas in till REMM.
- Svårt med hur man ska redovisa och tänka både vad det gäller mål och uppföljning – bra med tips ifrån andra myndigheter. Fler föreslår att man ske se på sina övergripande klimatmål för 2030 och räkna baklänges vad man behöver göra för att nå dessa.
- Vissa myndigheter som köper tjänster ifrån Statens Service Center får in sina uppgifter om antal årsarbetskrafter väldigt sent. Detta gör arbetet med redovisningen extra stressigt att få ihop då man är beroende av dessa underlag för att få fram andra underlag med snittal. Tips är att använda fjolårets siffror eller novembersiffrorna, men då ange det i sin redovisning.
- Vi får tips från Naturvårdsverket vad de har gjort för att minska ner antalet långdistansresor.

Om goda exempel:

- REMM är som alltid intresserade att få in goda exempel, som kan spridas till andra. Förmedla gärna till REMM, efterhand som ni gör bra insatser.